DAILY
اراده
۷۷۸
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش
لسم کال - دویمه دوره، ۷۷۸مه گنه، پر له پسې ۱۸٤٥ گنه د ۱۳۸۹ ل ـ د غوايي ۲٦ مه - د یکشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د جمادي الثاني ۲ مه ۲۰۱۰ د مې ۱۶ مه

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC
PROPERTY ACKU

انفجارهای اخیر مردم پنجشیر را نگران ساخته است

انفجار ها در ولایت پنجشیر، مردم را نگران ساخته و آنها خواهان دستگیری عاملان آن هستند.
یکی از این انفجارها، بعد از چاشت روز گذشته در سرک عمومی ولسوالی عنابه رخ داد. سمونیار زرداد قوماندان امنیهٔ عنابه گفت که در این انفجار، یک موتر سرف مسافربری قسما تخریب شده ، اما تلفات و جراحاتی در پی ندارد. وی افزود که این انفجار، ناشی از مواد انفجاری یی بود که در داخل بوشکه جابجا شده و به واسطهٔ ریموت کنترول ص۳

افغانستان، مهمترین موضوع گفتگوی کلنتن و همتای بریتانیایی وی

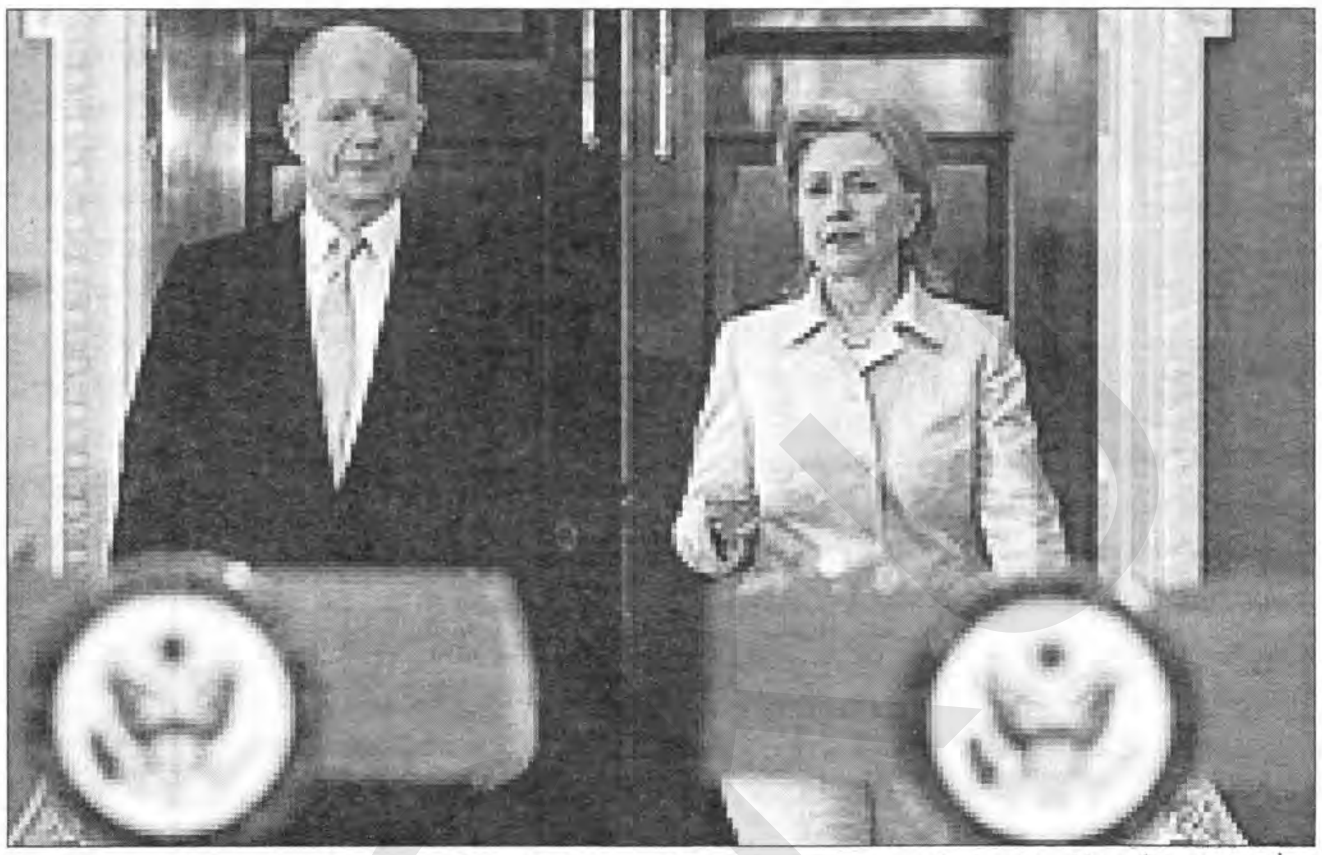

در ملاقات شب گذشته وزرای امور خارجهٔ امریکا و بریتانیا، افغانستان و مسایل جاری این کشور جنگزده به مهمترین موضوع گفتگوی دو طرف تبدیل شد. روزنامهٔ تلگراف در گزارشی با اشاره به دیدار شب گذشته، "ویلیام هیگ " وزیر امور خارجهٔ تازه منصوب شدهٔ بریتانیا و هیلری کلنتن همتای امریکایی وی در واشنگتن تصریح کرد که افغانستان و موضوعات جاری این کشور آسیایی به مهمترین موضوع گفتگوی دیشب وزاری امور خارجهٔ بریتانیا و امریکا تبدیل شد و این مقام ها، بخش عمده‌یی از مذاکرهٔ خود را به مشوره در این باره اختصاص دادند.
همانطور که اوایل هفتهٔ جاری وزیر امور خارجهٔ جدید بریتانیا اعلام کرده بود که مسایل جاری افغانستان به مهمترین موضوع کاری وی در آینده تبدیل خواهد شد، هیگ و کلنتن علاوه بر افغانستان به مسایلی همچون تحریم ایران و مسایلی از این دست نیز، پرداختند. در ادامهٔ مذاکره این دو مقام ارشد امریکا و بریتانیا، بر خلاف آنچه اخیرا در میان برخی از رسانه‌ها مطرح شد، هیگ خطاب به کلنتن و دیگر مقام های امریکا گفت که تمایل دارد، اتحاد کشورش با امریکا قویتر گردد.
کلنتن نیز، در ادامه گفت که وی و کشورش نیز تمایل دارند، با دولت ایتلافی جدید بریتانیا همکاری مستمری داشته باشند و دربارهٔ مسایل مشترکی همچون افغانستان، با یکدیگر همکاری داشته و در این گونه مسایل، دارای نقطهٔ نظر واحدی باشند.

آفت قارچی، کودکان هلمند را متاثر ساخته است

هلمند، اراده- کنترولِ زرع، تولید، قاچاق و استعمال مواد مخدر در افغانستان، از عمده ترین مسوولیت های جامعهٔ جهانی و دولت افغانستان در کناز مبارزه با تروریزم به شمار می رود؛ حامد کرزی رییس جمهور افغانستان در سال ۱۳۸۴ خورشیدی (بعد از پیروزی در انتخابات دور اول ریاست جمهوری اش) به کمک مالی جامعهٔ جهانی به خصوص امریکا و بریتانیا وزارتی را به نام مبارزه با مواد مخدر تاسیس نمود، تا کشت و تولید مواد مخدر را کنترول کند.
از آن زمان تا حال حدود ۶ سال می گذرد و تا به حال در این وزارت پُرمصرف و پالیسی ساز، چندین وزیر رد و بدل شده و کارمندان این وزارت با معاش ماهانهٔ دالری (به رقم بالا)، هنوز هم مصروف کنترول زرع کوکنار در افغانستان هستند.
علاوه بر آن، پولیس خاص در چوکات وزارت امور داخله به نام پولیس مبارزه با مواد مخدر قد اندام کرد، تا برای نابودی کشتزار های کوکنار در کشور عمل نماید؛ با وجود این همه، افغانستان هنوز هم بیش از ۹۰ در صد مواد مخدر مصرفی جهان را تولید می کند و آمار معتادان مواد مخدر که در افغانستان سابقه ندارد، به بیش از یک و نیم میلیون تن رسیده است. دو روز قبل، اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد با ابراز خوشنودی اعلام کرد که به کشتزار های کوکنار در جنوب افغانستان، آفتی به نام قارچی حمله کرده است که احتمالا این آفت باعث کاهش ۳۰ درصدی تولید تریاک در افغانستان خواهد شد.
به گفتهٔ این اداره، این آفت طبیعی در ولایات جنوبی چون قندهار و هلمند جایی که ۷۰ درصد تریاک تولید شدهٔ افغانستان در آنها زرع می گردد، شیوع یافته است . اگر چه این اداره نگفته که چرا این آفت در این ولایات شیوع یافته، اما مردم ولایت هلمند و قندهار خارجی ها را عامل بروز این آفت می خوانند.
دهقانان ولایت هلمند و قندهار که از قدیم الایام با کشت محصولات محلی چون پنبه زنده گی شان را پیش می بردند و در این سال ها و به دلیل خشکسالی های مداوم، به کشت کوکنار روآورده اند، می گویند، این آفت از اثر سمپاشی توسط خارجی ها شیوع یافته و آنان مدعی اند که کودکان شان نیز، به نوعی مریضی مصاب شده اند که احتمال سمپاشی را ثابت می سازد. ص۳

ولایت غزنی، سال ۲۰۱۳، چالش ها و نگرانی ها

غزنی - والی جدید غزنی می گوید جهت تامین امنیت و مبارزه با فساد اداری تلاش های بیشتر را به خرچ خواهد داد.
موسی خان احمدزی والی جدید غزنی به مردم این ولایت وعده سپرد که در قسمت مبارزه با فساد اداری، یک صندوق شکایات را ایجاد خواهد کرد.
در همین حال، شماری از شهروندان غزنی و نماینده گان پارلمان، از روند کند بازسازی در این ولایت شکایت دارند.
محفلی که به مناسبت معرفی والی جدید غزنی در تالار مقام ولایت دایر گردیده بود، موسی خان احمدزی والی جدید غزنی به مردم این ولایت وعده سپرد که جهت ریشه کن ساختن فساد اداری، صندوقی را ایجاد خواهد کرد.
به گفتهٔ احمدزی: " در بخش فساد و دریافت حقایق برای شما یک صندوق شکایات ایجاد می کنم که هرکس بتواند، از من تا پایین ترین مامور دولتی از هرکس شکایت دارند، شکا یت خود ار در این صندوق بیاندازد، شمارهٔ تیلفون خود را نوشته کند و ص۳

امریکاییان ماندنی هستند، اما اروپایی ها رفتنی

یک روزنامهٔ امریکایی، از ترک افغانستان توسط نیروهای اروپایی عضو ناتو و ماندن امریکاییان حداقل تا یک سال دیگر، در این کشور خبر داد.
به گزارش روزنامهٔ نیویارک تایمز، با وجود افزایش نظامیان امریکا در افغانستان و همچنین طرح های جدیدی برای کاهش کشته شده گان غیرنظامی، امیدی به بهبود شرایط در کابل نیست.
نیویارک تایمز از وعدهٔ اوباما به کرزی دربارهٔ شروع خروج نیروهای امریکایی از افغانستان تا یک سال دیگر خبر داد.
نیویارک تایمز، احتمال شروع خروج نیروهای امریکایی را حداقل ۱۸ ماه دیگر عنوان کرد. این رسانهٔ امریکایی، در عین حال، با اشاره به بحران مالی ص ۳

وزیر دفاع سابق آلمان:
آنچه که در افغانستان در جریان است، جنگ است
مرکل از اظهارنظر صریح دربارهٔ افغانستان اجتناب می‌کند

وزیر دفاع سابق آلمان اظهار داشت که صدراعظم آلمان تاکنون از اظهار نظر صریح در خصوص ماموریت نیروهای این کشور در افغانستان سرباز زده است.

پیتر اشتروک، وزیر دفاع سابق آلمان، در گفتگو با پایگاه خبری دی تسایت آلمان گفت: امنیت آلمان همچنان از سوی برخی کشورها از جمله افغانستان، تروریزم بین‌المللی و القاعده تهدید می‌شود و وضعیت حتا بدتر و وخیمتر نیز شده است.
اشتروک در بخش ابتدایی مصاحبه خود اظهار داشت: به عقیدهٔ من پاکستان اکنون نسبت به افغانستان مکان محتمل‌تری برای عقب نشینی و پناه گرفتن اعضای القاعده به حساب می‌آید.
وی گفت: از طریق ایجاد ثبات در یک مرحلهٔ زمانی میان مدت، باید از بازگشت القاعده به افغانستان جلوگیری کنیم.
اشتروک در پاسخ به این سوال که اظهارات مرکل در خصوص ماموریت نیروهای آلمانی در افغانستان، با گذشت هشت سال شبیه دلایل دولت ص۳

ملت و حاکمیت ملی
۲

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

د برېتانیا نوې حکومت او د افغانستان د جګړې سرې کرښې

په برېتانيا کې اوس د کارګر ګوند تر مشرۍ لاندې حکومت له منځه تللی. اوسمهال، د دې هېواد د چارو واګې د محافظ کار او لیبرال ګوند ترمنځ د ایتلاف په لاس کې دي، چې د واک ډېره برخه په کې بیا هم د محافظه کار و له اړخه حسابېږي. دا ځکه چې لومړی وزیر او کلیدي وزیران، لکه د دفاع، بهرنیو، کورنیو چارو او مالیې وزیران، ټول د دې ګوند غړي او کسان دي. اما دا چې دا ګوند، چې په برېتانیا کې د وروستیو پارلماني ټاکنو په بهیر کې تر نورو زیاتې څوکۍ وګټلې او اوس د حکومت، زیاتې چارې هم د دوی په لاس کې کېوتې، د افغانستان د کشالې په تړاو، څه دریځ لري، آیا دوی به خپل پوځونه د افغانستان د جګړې په سره کرښه کې وساتي او که به ترې په شا شي، آیا دوی به د افغانستان له جګړې سره خپله پخوانۍ لېوالتیا همداسې جاري وساتي او که د نوې ستراتیژۍ په جوړولو سره، له امریکا سره په ملګرتیا کې د سمونو او بدلونونو خواته ګامونه واخلي، دا ټولې هغې پوښتنې دي، چې د دې هېواد د نویو چارواکو په وروستیو څرګندونو او د دوی د پارلماني ټاکنو په کمپاین کې یې روڼ انځور موندلی شو. د محافظه کار د ګوند مشر ډیوېډ کامرون، چې دمګړۍ د دې هېواد د لومړي وزیر په توګه پر دنده ګومارل شوی، د پارلماني ټاکنو د کمپاین پر مهال ویلي وو، که لومړی وزیر شي، نو برېتانیایي ځواکونه به له افغانستانه وباسي، خو دا یې هم ویلي وو، چې دا په شا کېدنه به، سمدستي نه، بلکې د افغانستان د حالاتو او شرایطو په پام کې نیولو سره په تدریجي ډول ترسره شي. دا هغه کړنلاره ده، چې ولسمشر اوباما هم په خپل ټاکنیز کمپاین کې خپل شعار ګرځولی و، خو کله چې د افغانستان د کشالې لپاره د نسخې په توګه د خپلې نوې ستراتیژۍ کرښې راونغاړلې، دغه ټول شعارونه په کې کمرنګه او تت ښکار ېدل. د اوباما نوې ستراتیژۍ تر ډېرې کچې، بیا هم پر جګړو او افغانستان ته د نویو پوځونو پر لېږلو ټینګار درلود. د همدې پوځي ستراتیژۍ په لړ کې، په زرګونو نوي پوځونه افغانستان ته ولېږل شول، جګړې زور واخیست، ناامنۍ او تاوتریخوالي زیات شول، د نویو شمېرنو له مخې، چې له کره سرچینو څخه تر لاس شوي، د تېر کال په پرتله، د وسلوالو مخالفانو په بریدونو کې ۱۵ سلنه او د امریکا او ناټو ځواکونو په پوځي عملیاتونو او د دوی په لاسو د ملکي وګړو د وژنې په بهیر کې، نژدې ۱۸ سلنه زیاتوالی راغلی، دا ټول هغه څه دي، چې د ښاغلي اوباما د شعارونو او عملي ګامونو ترمنځ کره توپیر انځوروي. داسې ښکاري، چې د برېتانیا د نویو چارواکو، لوبه هم د اوباما له لوبې سره ورته ده. که څه هم، د امریکا خلکو د افغانستان جګړه ښه جګړه بلله، خو د عراق جګړه بیا هېڅ امریکایي ته د منلو وړ نه وه، خو په برېتانیا کې، د افغانستان جګړه هم توره جګړه بلل کېږي، چې خپله پخوانۍ سپېڅلتیایې له لاسه ورکړې. لکه څرنګه، چې په برېتانیا کې له وروستیو شمېرونو څرګندېږي، د برېتانیا نژدې ۷۰ سلنه خلک، د افغانستان جګړه، یوه بې ګټې جګړه بولي، چې یوازې په کې برېتانیایي زامن وژل کېږي. د پارلماني ټاکنو پر مهال، د برېتانیا د محافظه کار ګوند، له همدغې تودې سوژې څخه د خپل انتخاباتي کمپاین لپاره ګټنه وکړه او د برېتانیا خلکو ته د دې ژمنې په ورکولو سره، چې که دوی ګټونکی شي، نو د افغانستان د جګړې چاره کوي. دوی به د لندن په کوڅو کې ګرځېدل او د افغانستان د جګړې پر ضد به یې شعارونه ورکول او په دې هېواد کې د برېتانیایي سرتېرو پر سرو تابوتونو به یې اوښکې تویولې. په هر صورت، اوس چې ولسمشر کرزی هم، د امریکا له سفره لندن ته رسېدلی او غواړي، چې د برېتانیا له نویو چارواکو سره وګوري، په دې کې شک نه شته، چې د دغو لېدو کتو توده موضوع به بیا هم د افغانستان کشاله وي. خو دا چې، د افغانستان په اړه د نویو برېتانیایي چارواکو لومړې خبرې او عمل به څومره توپیر ولري، دا هغه پوښتنه ده، چې د لندن مېشتو چارواکو راتلونکې کړنې او عملي ګامونه به ورته ځواب ووایي.

ملت و حاکمیت ملی

نگارنده: دکتر اندس م. نبی هیکل   **قسمت ششم**

نگارندۀ دیگری می نویسد:" بدون توجه و باور به حل اصولی مسألۀ ملی، وحدت ملی و علایق مشارکت، داوطلبانه میان اقوام و ملیت ها در کار سازنده گی کشور به میان نمی آید. و ادعای پذیر فتن دموکراسی و وجود حاکمیت ملی بی مفهوم خواهد بود. و فرایند بازسازی کشور و ملت سازی دچار مشکل و حتا مختل خواهد شد. بنابراین، حل مسألۀ ملی با دو چشم انداز می تواند، در مرکز توجه باشد:

الف : ایجاد شوراهای انتخابی برای خودگردانی قدرت و ادارۀ دولتی در محلاتی که در آن مردم بومی محل نقش اساسی و پیشاهنگی داشته باشد.

ب : ایجاد نظام فدرال بر پایۀ هویت ملی و تاریخی، در چارچوب کشور واحد. بدین ترتیب، می توان به میان آمدن وحدت ملی، صلح، برادری، برابری، دموکراسی واقعی و شفاف و شگوفا را شاهد بود.(بشیر بغلانی، آریانای باستان، خراسان پهناور و افغانستان پر آشوب، سایت آریایی، سال ۱۳۸٦)"

وی توجه ما را فرا می خواند که "بدون توجه و باور به حل اصولی مسألۀ ملی، وحدت ملی وعلایق مشارکت داوطلبانه میان اقوام و ملیتها در کار سازندگی کشور بمیان نمی آید. و ادعای پذیر فتن دموکراسی و وجود حاکمیت ملی بی مفهوم خواهد بود...."

نویسنده توجه و باورحل اصولی مسألۀ ملی، وحدت ملی و علایق مشارکت داوطلبانه میان اقوام و ملیت ها را در کار سازنده گی کشورضروری می شمارد. وی نمی گوید که توجه و باور به کدام اصول باید صورت گیرد.

آیا تیوریست های افغانی در سال های جمهوری دموکراتیک افغانستان از حل مسألۀ ملی حمایت نمی کردند؟ تجربۀ بلوک سوسیالیستی در این زمینه، درس خوبی به شمار می رود. حل دموکراتیک مسأله (درست همانند دموکراسی) به دو برخورد کولکتیویستی و لیبرال رو به رو می گردد. خواننده یی ممکن است، بر ریفراندوم به حیث راه حل دموکراتیک انگشت گذارد. برخی از روشنفکران در ادبیات سیاسی به حمایت از استفادۀ ریفراندوم در مورد تعیین نام کشور برخاسته اند و در آن هنگام، فراموش کرده اند که از ابزار در زمینۀ معین، در زمان و مکان معین استفاده صورت می گیرد(هرسخن جایی و هر نکته مکانی دارد). خواننده را فرا می خوانم، جهت معلومات بیشتر در موردکاستی ها و دشواری های دموکراسی، مستقیم به مطالعه بپردازد.

در گام نخست، صحبت از حل مسألۀ ملی به موضوع مورد بحث برچسپ ندارد. ما در واقعیت زیر نام مسألۀ ملی در مورد اجزای ترکیبی ملت (ملیت ها، اقوام و قبایل) سخن می گوییم. پس این برمی گردد به حل مسألۀ اتنیکی نه به مسألۀ ملی. به نظر من، سه راه حل را دم دست داریم: انتیگریشن ملیت هاIntegration، اقوام و قبایل ساکن کشور، آسیمیلیشن Assimilation یا انحلال آنان در همدیگر و همزیستی Coexistence آنان. این پروسه هامی تواند، به دو شیوه:

۱) از بالا به پایین و

۲) از پایین به بالا صورت گیرد

وبه نظر نگارنده، این بحث شیوۀ سومی (به صورت افقی) نیز، وجود دارد. شیوۀ اولی را می توان تحمیلی نام نهاد، دومی می تواند، بیشترنتیجۀ کار سازمان ها باشد و سومی نتیجۀ آموزش و خرد جمعی.

درک کلاسیک ملت به حیث یک خانوادۀ بزرگ را بیش از این یک تیپ ایدیال باید دانست. لحظه یی در مورد ملت امریکا فکر، غرور ملی، امریکانیزم و هویت ملی امریکاییان بیاندیشید، این تفکر، به بسیاری از پرسش های ما پاسخ می دهد. آقای نویسنده دو قلم ادویه(شماره های الف و ب) رابرای" به میان آمدن وحدت ملی، صلح، برادری، برابری، دموکراسی واقعی و شفاف و شگوفا...." پیشنهاد کرده است. ادویۀ نخستی را عبارت می داند از: " ایجاد شوراهای انتخابی برای خودگردانی قدرت وادارۀ دولتی درمحلات که در آن، مردم بومی محل نقش اساسی و پیشاهنگی داشته باشند".

از گذشته نیز، مثال ها یی را از شورا های محلی به یاد داریم. امروز نیز، این چنین شوراها وجود دارند. **ادامه دارد**

شاروالی هلمند، دستاوردها و نیازهای مردم

هلمند- در حالی که مسوولان شاروال لشکرگاه می گویند که با وجود عدم پرداخت قرضه ها از سوی تعدادی از دوایر به شاروالی، عواید این نهاد سه برابر افزایش یافته، اما مردم ادعا دارند که شاروالی زیر نام های مختلف از آنان پول بیشتری را اخذ می نماید.

حاجی محمد داوود شاروال لشکرگاه مرکز ولایت هلمند روز گذشته گفت که عواید شاروالی در حالی افزایش یافته است که این ولایت گمرک ندارد، اما شهر وسیع است و تعداد زیادی دکان ها و موسسات دولتی در آن فعالیت دارد، و هلمند در زمینۀ زراعت یک ولایت غنی است.

وی می افزاید که عواید شاروالی سال ۱۳۸۷ هجری خورشیدی این اداره ٤۷ میلیون افغانی بود، اما در سال ۱۳۸۸، این رقم به ۱٤۲ میلیون دالر افزایش یافته است. شاروال، دلیل افزایش عواید را استخدام افراد مسلکی و مستعد در شاروالی و تنظیم بهتر کار ها دانست.

موصوف همچنان گفت که کرایۀ درصدی از دکان ها و تعمیرهای دولتی و همچنان مندوی ها به وقت پول حاصل و به بانک سپرده می شود. حاجی محمد داوود شاروال لشکرگاه گفت که برخی نهادهای دولتی این ولایت، از سال ۱۳۷٤ خورشیدی تا کنون پول شان را به شاروالی نسپرده اند.

وی افزود: "اگر این دوایر قرض های شان را بپردازند، عواید شاروالی در حال افزایش خواهد بود".

شاروال گفت که ریاست های برق، زراعت، دستگاه چانجیر، فابریکۀ تصدی ُبست و بعضی دوایر دیگر نیز، قرضدار شان می باشند.

اما شاه ولی رییس دستگاه چانجیر اظهارات شاروال را رد می کند و می گوید که آنها پول شان را به شاروالی سپرده اند.

وی افزود: "ما مطابق لایحۀ وزارت مالیه، مالیه می پردازیم، اما شاروالی پول بیشتر از ما مطالبه می کند".

اهل الله عبیدی رییس برق پذیرفت که **آنها یک اندازه پول از شاروالی قرضدار بودند و در این اواخر، یک اندازه قرضۀ خود را پرداخته اند. اما وی گفت که شاروالی قرضۀ زمان جنگ ها را نیز، می خواهد که آنها توان پرداخت آن را ندارند.**

شاروال لشکرگاه می گوید که در نتیجۀ افزایش عواید، آنها پروژه های متعدد بازسازی را در لشکرگاه آغاز کرده و یک تعداد دیگر، زیر کار است. شاروال ازجملۀ این پروژه ها از جمله، از اعمار سرک ها، پارک ها، کوچه ها و ایجاد سیستم آبرسانی یادآوری کرد که به گفتۀ وی، شهروندان از این پروژه ها خیلی خرسند اند. محمد اسماعیل یک دکاندار لشکرگاه می گوید، ص۳

امریکاییان ماندنی...

و مشکلات سیاسی دولت های اروپایی عضو ناتو، از خروج آنها از در آیندهٔ نزدیک گزارش داد.
امریکا و متحدانش به بهانهٔ مبارزه با تروریزم و بردن آزادی و آرامش به افغانستان در سال ۲۰۰۱ به این کشور حمله کردند، اقدامی که بعدا از نه سال و کشته و زخمی شدن میلیون ها افغان، دامنهٔ ناآرامی ها را در این منطقه افزایش داد.

ولایت غزنی، سال ۲۰۱۳...

البته این شماره، در نزد من محفوظ خواهد ماند).
در همین حال، شماری از باشنده گان غزنی و نماینده گان مردم در پارلمان افغانستان، از روند کند بازسازی در این ولایت، شکایت دارند.
کبرا عالمشاهی نمایندهٔ مردم غزنی در پارلمان، می گوید: "پنج سال است که شعار می دهند، غزنی پایتخت تمدن اسلامی است و هنوز یک خشت بالای خشت گذاشته نشده است و همه اش روی کاغذ است".
عالمشاهی از والی جدید غزنی تقاضا نمود، تا برای گرفتن آماده گی برای سال ۲۰۱۳، آماده گی های جدی را روی دست گیرد.
داوود سلطان زوی نمایندهٔ مردم غزنی در پارلمان می گوید، سال ۲۰۱۳ یک شانس فوق العادهٔ طلایی در انتظار غزتی افغانستان است که غزنی یک شانس محوری را بازی می کند.
به گفتهٔ سلطان زوی،غزنی باید آماده گی خویش را بگیرد، متأسفانه غزنی در این هفت، هشت سال اخیر، در کنار مشکلات امنیتی و اداری، یک مشکل اضافی یی که داشته، تداوم و تسلسل اداره همیشه مختل شده است.
وی افزود، تغییر و تبدیلات والی ها باعث شده است که آنان نتوانند، شانس پیدا کنند که کار کنند.
ملک حبیبی یک تن از باشنده گان غزنی می گوید: "ما هیچ آماده گی نداریم، تا در سال ۲۰۱۳ از مهمان های کشورهای خارجی پذیرایی کنیم. به گفتهٔ حبیبی، دولت هیچ کاری در این قسمت نکرده است". والی غزنی نیز، از کندی روند بازسازی در این ولایت اظهار نگرانی نمود.
وی افزود: جهت تطبیق پروژه های بازسازی در این ولایت تلاش بیشتری را به خرچ خواهد داد، تا طی چند روز دیگر، کارش آغاز گردد.
به گفتهٔ والی غزنی، قرار است، به زودترین فرصت **سفیر کشورهای امارت متحدهٔ عربی، فرانسه و چاپان به غزنی بیایند. به گزارش خبرگزاری وخت، در نه سال گذشته، این هشتمین والی می باشد که در غزنی تقرر حاصل می کند، اما هیچ یک از آنها دستاورد قابل توجهی نداشته اند.**

شاروالی هلمند، دستاوردها و...

گرچه شاروالی کرایه را بر آنها زیاد کرده است، اما از کارهای بازسازی شاروالی خرسند است.
وی افزود که سرک ها و گلدان های مناطق مختلف شهر، اعمار شده و پیاده روها نیز، پخته شده است.
حاجی میرزاخان یک متنفذ قومی ناحیهٔ چهارم شهر لشکرگاه نیز، از فعالیت ها و پروژه های بازسازی اظهار خوشی نمود. وی به پژواک گفت که طی دو سال گذشته، کارهای صورت گرفته که قبلاً هیچ صورت نگرفته بود.
شهرلشکرگاه که سنگ تهداب آن حدود ۵۰ سال قبل گذاشته شده است، تا کنون بیش از صد مارکیت تجارتی و بیش از سه هزار دکان در آنجا اعمار گردیده و حدود ٤۰۰ هزار نفر در آن زنده گی دارند.

آفت قارچی، کودکان...

تجربه نشان داده که سمپاشی مزارع نه تنها به محو مزارع زراعتی منجر می گردد، بلکه به مردم نزدیک محل و به خصوص اطفال ساکن آن منطقه نیز، صدمهٔ صحی وارد می کند. در سال ۱۳۸۶ ، نیرو های خارجی در ولایت ننگرهار برخی از کشتزارهای کوکنار را سمپاشی کردند که به شیوع بیماری یی در میان مردم منطقه منجر گردید و مزارع زراعتی نیز به شدت آسیب دید که دیگر برای کشت محلی نیز، چندان موثر نبود.
مردم ولایت هلمند که بعد از سپری نمودن مهاجرت ها که به دنبال جنگ میان نیرو های خارجی و افغان با طالبان مسلح از مناطق شان آواره شده بودند، حال باید درپی علاج بیماری کودکان و اعضای خانوادهٔ شان که ناشی از سمپاشی کشتزار های کوکنار می باشد، باشند.
دولت افغانستان که از چگونگی شیوع این آفت بی خبر است و نه تنها در عرصهٔ مبارزه با مواد مخدر، بلکه در همه عرصه های حکومتداری چندان موفق نبوده است، حال چشم به راه آفت طبیعی و یا عمدی خارجی ها برای رسیدن به موفقیت در راستای محو کشت کوکنار می باشد.
مقام های مبارزه با مواد مخدر حکومت کرزی منتظر اند، تا روزی در کنفرانس خبری بگویند که زرع کوکنار در این ولایت یا فلان ولایت کاهش یافته است.
چندی قبل ریچارد هالبروک نمایندهٔ بارک اوباما رییس جمهور امریکا گفته بود که امریکا یا غربی ها از این به بعد، در پی محو مزارع کوکنار نخواهند بود، بلکه با استراتیژی جدید، روند مبارزه با قاچاقچیان مواد مخدر را آغاز خواهند کرد و به همین منظور، محکمهٔ خاص مبارزه با مواد مخدر نیز، تشکیل گردید.
آیا امریکاییان نمی دانند که قاچاقچیان مواد مخدر کی ها هستند؟ واضحاً که می دانند، چندسال قبل زمانی که علی احمد جلالی وزیر داخلهٔ افغانستان بود می خواست، لستی از قاچاقچیان مواد مخدر را که گفته شد، شامل مقام های بلندپایهٔ دولتی می شود، افشا کند، اما این لست به دلایل نامعلوم منتشر نشد.
چندی قبل قوماندانان ناتو در جنوب افغانستان گفته بودند که ولی کرزی برادر رییس جمهور که به قاچاق مواد مخدر متهم است، در راستای تأمین امنیت در ولایت قندهار مشکل ایجاد کرده است.
در چنین وضعیتی، چگونه انتظار مبارزه صادقانهٔ حکومت کرزی با مواد مخدر را که نه تنها باعث نگرانی افغان ها، بلکه باعث نگرانی همسایه گان افغانستان و جامعهٔ جهانی نیز می باشد، داشت؟

جهان بسیار کهنه...

به بیست و بیست و پنج میلیارد دالر در سال میرساندیم.
اگر یک چند پروژه های زراعتی را می ساختیم، زراعتی خود را دو چند ازین می ساختیم.
اقتصاد نمی سازیم، و اقتصاد می خواهیم.
پروژه ساحلی آموی ما، پروژه ایست که، کشور را کشور می سازد، یک و نیم میلیون هکتار زمین در ساحلی آمو وجود دارد، از کوکچه تا آقچه و اندخوی، زمین هایست که آنرا کس ندارد.
ما عوض اینکه بند و نهر های لکس، و نیمه لکس بسازیم، دفتر های لکس می سازیم، و نتیجه اش همین است که حالا می بینیم، و ثمره آنرا می چشیم.
تازه کارها، تازه کار اند، و تازه کار ها، اشتباهاتی بیشتری دارند، تازه کارها، هر کاری را ساده فکر می کنند، نمی دانند که کارهای که ما می کنیم، به کدام توان، و به کدام امکان، امکانات را در نظر نمی گیرند، فقط، هیاهو را بکار می اندازند، وقتیکه در جریان کار در آینده باز می بینند که هیچ کاری نمی توانند.
ما به چنین انسانهای مواجه شدیم که به این حال رسیدیم.
جرم وقتی از بین می رود، تا با مجرم مجادله شود، و فقر وقتی از بین میرود، تا با فقر مقابله شود، وقتیکه جرم را کس چیزی نگوید، و حتی آزادش بگذارد، جرم چگونه از بین برود، و وقتیکه با فقر کس غرض نگیرد، فقر چگونه نابود گردد، ما به این هردو، چیزی نمی گوئیم که به این حال رسیده ایم، اگر به این هردو، چیزی بگوئیم، اگر گمش کرده نمی توانیم، بسیار کمش می سازیم.
به این کارهای جزوی چیزی نمی شود، کارهای کلی باید کرد، اگر کارهای کلی نشود، مردم از کشور زیاد بر آمده اند، دیگر هم می برایند، و بهترین نیروی انسانی ما، از کشور بر آمده اند، و دیگر هم می برایند، نه تنها نیروی انسانی ما، از کشور می براید، نیروی پولی ما، از کشور می براید، بسیاری ها که از کشور می براید، ملکیت های خود را می فروشد، و از کشور می براید، کشور ما بد حال دارد.
یک هژده، بیست، تا بیست و پنج میلیارد دالر پیدا کنیم، همه را اگر همه نمی شود، زیادترش را در بخش اقتصاد بکار اندازیم، دیگر کارها را تا حدی بگذاریم، اقتصاد را اقتصاد می سازیم، ما تشکیل را بی حد ساخته ایم، ما باید تشکیل را بی حد نمی ساختیم.
زراعت، صنعت، معدن، برق و نفت، و گاز، اقتصاد است، اگر در این بخش ها کار کنیم، کشور را کشور می سازیم، فقری ما، منتظری آمدنی چنین چیزهاست، اگر این چیز ها بیاید، فقر دیگر در این کشور نمی باشد، اگر باشد هم، بسیار کم می باشد.
ما در زمین خشک نهال شانی می کنیم.
کابل باید آبیاری شود، و بعد از آن باید نهال شانی شود.
کشور ما سخت مساعد برای ابیاری می باشد.
هر چهار دریای پروان، بر علاوه از اینکه قره باغ، سرای خواجه، بگرام، و دشتی بگرام را ابیاری می کند، آبی آن به کابل می رسد، و کابل را آبیاری می کند، کابل وقتی کابل می شود، که آبیاری شود.
ما در ساحه کابل، در حدودی سه صد هزار جریب زمین، جهت باغ داری و آبیاری داریم.
کشور خوبی داریم، از آن استفاده نماییم.
اگر یک چند پروژه زراعتی را تطبیق نماییم، کشور را کشور می سازیم.
زراعت برای ما بسیار اهمیت دارد، و بسیار خدمت می نماید، و اهمیت زراعت را باید بدانیم.
حاصل زراعت را از پنج میلیون تن به ده، تا دوازده میلیون تن بالا بردن بسیار آسان است، و این کار را ما به اکمالی یک چند پروژه مهم زراعتی می توانیم.
اکمال بند سلما، حاصل زراعتی هرات را، تا یک میلیون تن می رساند، اگر بند بخش آباد، را در فراه بسازیم، از فراه، فراه دیگری می سازیم، بندی ذخیره چشمه شفا، حاصل زراعتی آنجا را تا یک میلیون تن بالا می برد، اگر دریای سروبی، در حصه درگی اوبه، به سوی ننگرهار، تغیری مسیر یابد، حاصل زمین های ننگرهار تا یک میلیون تن میرسد، دشتی شیر ماهی، که ادامه زمین های امام صاحب است، اگر آبیاری شود «بسیار به آسانی آبیاری می شود»، قندز یکی از ولایات درجه اولی افغانستان می شود، امکاناتی وسیعی داریم، از امکاناتی خود باید خبر باشیم، و استفاده نماییم.
کارها را کی می کند؟
کارها را سرمایه می کند، اگر سرمایه نباشد، هیچ کس، هیچ کاری نمی تواند.
اگر می خواهیم، اقتصاد داشته باشیم، در بخش کارهای سرمایه آور سرمایه گذاری کنیم، اگر یک دفعه کشور را به تولید در آوریم، دیگر هر چه خواسته باشیم، انرا می توانیم.
نادرست سرمایه گذاری می کنیم که نادرست بهره برداری می نماییم.
تشویش نداشته باشیم.
کشور را می توانیم بسازیم.
چهل سال پیش، هیچ کس چنین فکر نمی کرد که، چین یک هزار و سه صد میلیونی، بتواند یک کشور ثروتمند شود، و هند یک هزار و سه صد میلیونی بتواند خود را از فقر نجات دهد، وقتیکه آنها توانستند، با آن نفوسی زیادی خود، کشور را ثروتمند سازند، ما هم می توانیم، با نفوس محدودی خود، کشور را ثروتمند سازیم.
اگر از منابع اش کار بگیریم، زود کشور را به جایی میرسانیم.
بیایید از بسیار کارها دست برداریم، و اقتصاد را بسازیم، اگر اقتصاد را ساختیم، دیگر چه کارهای نیست که آنرا نمی توانیم.
اقتصاد سازی برای ما حتمیست، اگر اقتصاد را نسازیم، مشکلاتی بد تر ازین میداشته باشیم.
ما باید در فکر اقتصاد پاشیم، و اقتصاد را بسازیم.
در این هشت سال وقت، و سی چهار میلیارد دالر کمک، باید بسیار کارها را می کردیم، ولی نکردیم. یک چیزی سرک ساختیم. غیر از سرک هیچ کاری نکردیم که آن را کار بگوییم. به این کشور سی و چهار میلیارد دالر کمک شد، هیچ اثر اقتصاد در آن دیده نشد.
تولید ملی ما همان تولید هشت سال پیش است، و عاید ملی ما، همان عاید است که بود. و ملکیت های ما، همان ملکیت هایی است که در آن هیچ نیفزود و گر نه از جمله این سی و چهار میلیارد دالر، یک ده تا دوازده میلیارد آن، در بخش اقتصاد کار می شد. حالا کشور، کشور دیگری می بود. کشوری درجه اول تریاک، کشور درجه اول فقر و فساد، کشور ما می باشد. حالا کشور، کشور درجه اول تریاک بود، کشور درجه اول فساد هم شد، فساد کم بود، چرس هم به آن افزود، حالا کشور درجه اول چرس جهان هم کشور می باشد. اگر این ها باشند، خدا می داند، کشور ما چه می شود، آنقدر خانه های خودسر در هشت سال در کابل آباد شد، دیگر نسل های بعد هم نمی توانند، آن را اصلاح سازند.
یکی در کار نیست، ما نمی دانیم، از کدامش بگوییم.
عاقبت به خیر، دیده شود، دیگر چه می شود. خدا کند که، از این هم بدتر نشود. " ختم"

انفجارهای اخیر مردم...

منفجر گردید. زرداد می گوید که برخی دست های بیرونی می خواهند، با همچو انفجارها ، امنیت پنجشیر را مختل سازند و احتمال دارد که طالبان نیز، در آن دخیل باشند. اما ذبیح الله مجاهدیکتن از سخنگویان طالبان ادعا نمود که آنها در این انفجار قوماندان امنیهٔ ولسوالی عنابه را به قتل رسانده اند.
وی می گوید که در رویداد یاد شده ، موتر قوماندان امنیه تخریب و دو محافظ او نیز، کشته شده اند. در یک ماه اخیر، این سومین انفجاری است که در پنجشیر به وقوع می پیوندد. یک انفجار در مقابل کاروان سازمان غذایی جهان WFP در ولسوالی خنج و انفجار دومی در نزدیک مقبرهٔ احمد شاه مسعود رخ داد، اما به گفتهٔ مسوولان محلی، هر دو تلفات و خساراتی در پی نداشت. مردم از این وضعیت ابراز نگرانی نموده و خواهان جلوگیری همچو انفجار ها میباشند. عبدالکریم یکتن از باشنده های پنجشیر به آژانس روز گفت : ((در پنجشیر امنیت تام حاکم بود، اما در این وقت ها انفجار ها ما را بسیار به تشویش انداخته .)) او افزود که دولت باید عاملین آنرا شناسایی و دستگیر نماید تا مردم به خاطر آرام به زنده گی خود ادامه بدهند.

آنچه که در افغانستان در...

گرهارد شرودر، صدراعظم سابق آلمان بود، گفت: من از صدراعظم به دلیل اینکه در خصوص خطرات حضور نیروهای آلمان در افغانستان به مردم آلمان معلومات کمی داده است، انتقاد میکنم.
اشتروک افزود: به عنوان وزیر دفاع و رییس فراکسیون پیشتر اعلام کردم که سربازان ما برای دفاع ممکن است، کشته شوند و باید بکشند. اما آنگلا مرکل همیشه از اظهارنظر صریح اجتناب کرده است.

وسلوالو طالبانو د واده د زوم په گډون پنځه تنه ووژل

ناپېژاندو وسلوالو په خوست ولایت کې د واده له یوه موټر څخه پنځه تنه بشکته کړي او د واده د زوم په گډون یې پنځه واړه وژلي دي. په خوست کې د سرحدي پولیسو قوماندان تورنجنرال نبي جان ملاخېل د غوايي پر ۲۵مه وویل، چې دغه پېښه ورمه ورځ ناوخته په سرحدي ولسوالۍ علیشېرو کې رامنځته شوې ده. هغه زیاته کړه، چې ورا له خوست ښار څخه په کاسټر ډوله موټر کې د ناوې راوړلو لپاره د علیشېرو ولسوالۍ سرحدي سیمې (سپینه وله) ته روانه وه، چې په لاره کې ناپېژاندو کسانو دغه موټر ودراوه. ملاخېل وايي، چې دغو کسانو له موټر څخه د واده د زوم په گډون پنځه تنه بشکته کړي او پنځه واړه یې وژلي دي. د سلیم په نامه د سیمې یوه اوسېدونکي پژواک اژانس ته وویل، چې د واده کورنۍ بدل کړی و او د ډیورنډ په پوله کې یې ناوې گانې سره تبادله کولې. سلیم زیاته کړه، چې په وژل شویو کسانو کې یې دوه تنه د خوست ښار د کاروان سرای، یو یې د کونډیو او دوه نور یې هم د ښار اوسېدونکي دي. د نومړي په وینا، د وژل شویو کسانو مړي پرون سهار خوست ښار ته راوړل شوي دي.

جهان بسیار کهنه است

روح الله حبیب

اما تحولاتش بسیار جدید می باشد. جهان تازه به این تحولات دست یافته است، تا قرن هژده انسان ها زنده گی بسیار بدی داشته است، قرن نزده آغازگر تحولات می باشد، قرن بیست حالات دیگری را به وجود آورد، نیمه اول قرن بیست هم چندان پیشرفت های بزرگی نداشت، در نیمه دوم قرن بیست تحولاتی بزرگ شروع شد، دو سه چهار دهه اخیر قرن بیست، قرن پیشرفت و ترقی بود، حالا قرن بیست و یک است، قرن بیست و یک، قرن دیگری می باشد، قرن بیست و یک، می خواهد خود را از قرن بیست جدا سازد، کارهای که امروز زیر دست است، دیروز زیر دست نبود، پروژه های دیروز، با تناسب پروژه های امروز کوچک بود، امروز، از میلیارد دالر به شکلی یاد می شود، مثلی که دیروز، از یک میلیون دالر، و یا دو میلیون دالر، یاد می شد.

وسایل این عصر، وسایل دیگری است.

دیروز عصر کشورکشایی بود، امروز عصر کشور سازی می باشد، دیروز اقتصاد، در راس کارها قرار نداشت، امروز اقتصاد، در راس کارها قرار دارد.

امروز محاسبات، محاسبات دیگری است، امروز هر ملتی، می خواهد اقتصاد داشته باشد، امروز، ملت ها دانسته اند که، اقتصاد است که همه کارها را اجرا می نماید، اگر اقتصاد نباشد، هیچ کس، هیچ کاری نمی تواند، امروز عظمت ملت ها، در عظمت کشور آنها می باشد، دیروز در این فکر بودند که، اگر شاروال خوب باشد، کابل آباد می شود، امروز.دانسته اند که اگر اقتصاد خوب نباشد، هیچ کس، هیچ کاری نمی تواند.

وزیر زراعت مهم است، اما اگر وزیر زراعت، سرمایه خوب نداشته باشد، چه کرده می تواند.

زراعت ما، سیستم آبیاری و زمین سازی ما، به سه، چهار میلیارد دالر سرمایه گذاری عاجل و فوری ضرورت دارد، اگر نشود هیچ کاری نمی شود. ما از آب های خود استفاده می نماییم؟

می نماییم، اما بسیار کم.

آب های اصلی ما، آب های پامیر است، و آب های پامیر، کوکچه، آمو، و کنرها می باشد.

آمو چهار هزار متر مکعب آب در ثانیه دارد، ما از آمو صرف در امام صاحب با صرف بیست تا سی متر مکعب آب استفاده می نماییم، که نصفی زمین های امام صاحب به نسبتی کم آبی خشک و بایر می باشد، دشتی شیر ماهی هم ادامه امام صاحب است، این دشت بسیار حاصلخیر و خشک و بایر می باشد، و با ادامه آن دشت بزرگ، دشت های آیدان میر علم، تا دولت آباد، آقچه، و اندخوی می باشد، که همه خشک و بایر است، و از کوکچه صرف دشت ارچی را آبیاری می نماییم، و از کنر، خاص کنر، و کوز کنر را، که دشت گمبیری ادامه آن است و آن هم خشک و بایر می باشد.

ما اصلاً در اقتصاد هیچ کار نکرده ایم. که به این حال رسیده ایم. ما دشمن داریم؟

دشمن چطور نداریم، بزرگترین دشمن ما فقر است، ما بالاتر از فقر، دیگر دشمن نداریم، تا که فقر باشد، ما روزی خوشی را دیده نمی توانیم.

فقر بسیار چیزی بد می باشد، فقر ما را بسیار ذلیل و زبون می سازد، ما فقر را، با تانک، توپ، و طیاره از بین برده نمی توانیم، ما فقر را، با پول، و سرمایه، و سرمایه گذاری از بین برده می توانیم.

علاج فقر ما، در آب ها و زمین های ماست، ما نفت و گاز داریم، نفت و گاز فقر را از بین می برد، ما برای از بین بردنی فقر، منابع بیشماری داریم.

ما خود با فقری خود کمک می نماییم، ما در بخش از بین بردن فقر هیچ کار نمی کنیم.

ما وقتیکه اردوی نظامی داریم، اردوی کارگری و دهقانی هم باید داشته باشیم، معادل آن نی، دو چند، سه چند، و چهار چند، و پنج چند، و شش چندی از آن را باید داشته باشیم.

اگر سرمایه گذاری نشود، زراعت، زراعت نمی شود، زراعت را نمی توان به حرف به وجود آورد، زراعت را به پول و سرمایه باید به وجود آورد.

پول و سرمایه را از کجا کرد؟

این کمک های که می شود، همه اش پول و سرمایه میباشد.

کشور در حالتی سخت و مشکل قرار دارد، ازین حالت سخت و مشکل برآمدنش کاری آسان نمی باشد.

اما هر چه که هست، کشور غریبی هستیم، اما غریب بی اهمیتی نیستیم، غریب با اهمیتی می باشیم.

ما باید اهمیت خود را بدانیم.

نادرست سرمایه گذاری می کنیم، که نادرست بهره برداری می کنیم.

و سی و چهار میلیارد دالر به دست آوردیم، و برای اقتصاد هیچ کاری نکردیم.

افراد باید در اقتصاد باشد، و دولت هم در اقتصاد شامل باشد، و این کمک ها برای این می باشد، که دولت در اقتصاد شامل باشد. و به این کمک ها دولت کشور را بسازد.

شنیده ایم سکتور خصوصی.

آنهایکه سکتور خصوصی دارند، و آنها سکتور خصوصی دیگری دارند، سکتور خصوصی آنها می توانند پروژه های مهمی را بعهده گیرند، چرا که سرمایه دارند، سکتور خصوصی ما چه دارد، نمی تواند ده میلیون دالر را، از خود هم تهیه نماید، و کارهای امروزی به صد میلیون، و دو صد میلیون دالر نمی شود، پروژه های واقعی، امروزی، پروژه های است که یک میلیارد دالر، و دو میلیارد دالر، سرمایه گذاری می خواهد.

دولت باید در کارهای مهم شامل باشد، و کارهای مهمی را بعهده گیرد، اگر نگیرد، اقتصادی شدن کشور غیر ممکن می باشد.

ما ثبات سیاسی خوب نداریم، و ما سیاست خوب نمی کنیم.

با یکی چشمک می زنیم، و با دیگری سر می جنبانیم.

و سیاست را چه می کنید که:

ما پارلمانی داریم که، عوض اینکه قانون جزا به مجرمین بسازد، قانونی عفوه به مجرمین می سازد، مهمترین قانون، قانونی جزاست، در کشورکه، قانونی جزا تطبیق نشده باشد، تو گویی هیچ قانون تطبیق نشده است.

عجب کشور داریم.

دیگران مجرم می گیرند، ما مجرم می بخشم.

تو گویی ما برای مجرم بخشدن آمده باشیم.

ما دیگر چیزهای خوب را چه می کنید که:

ما اقتصادی خوب هم نمی کنیم، ما از ترکمنستان گاز می خریم، و آنرا به هرات می بریم، ما چرا گاز شبرغان را به پلخمری نیاوریم، و ما چرا گاز خود را به هرات نبریم، و ما چرا گاز خود را به کابل نرسانیم، تا بر علاوه از استفاده های دیگر، تا یک، یک فابریکه کود کیمیاوی در هرات، در پلخمری، و در کابل بسازیم، ما کارهای خوب نمی کنیم، و اقتصادی خوب می خواهیم.

زراعت سازی برای ما آنقدر آسان است که حد ندارد.

و اگر یک سه و چهار فابریکه کودی کیمیاوی بسازیم، و یک پنجصد تا ششصد میلیون دالر را در اصلاح بند ها، و سربند ها، و کانال های موجوده خود، به مصرف رسانیم، و از حدودی یک سه تا سه و نیم میلیارد دالر را در آبیاری ها، و زمین های جدید، به مصرف رسانیم، می توانیم محصولاتی زراعتی خود را از پنج میلیون تن موجوده، به پانزده تا شانزده میلیون تن رسانیم.

کار نمی کنیم و اقتصاد می خواهیم.

و این را باید غیر ممکن بدانیم.

پس چه کنیم؟

در بخش تولید کار کنیم.

به وسیله کی؟

هم به وسیله دولت، هم به وسیله افراد.

در چه بخش تولید؟

در بخش زراعتی تولید، در بخش صنعتی تولید، در بخش رختی تولید، و در بخش نفتی تولید، و در بخش برق تولید، مس و آهن داریم، آنرا بکار اندازیم، اگر یک میلیون هکتار زمین بسازیم و باید بسازیم، و برق های کافی داشته باشیم، کشور را کشور می سازیم. و اقتصاد سازی کار ما، و کشور سازی کار اقتصاد است برای ما، اگر یک دفعه اقتصاد بیاید، باز می بینید که اقتصاد چه کارهای نیست که نمی کند، و چه است که آنرا با خود نمی آورد.

اقتصاد را بی اهمیت دیده ایم که به این حال رسیده ایم.

کشور خوبی داریم، و در کشور خوب، بد زنده گی می نماییم.

کشور ما چه است که آنرا ندارد، به جز اینکه بحر ندارد، دیگر از نعمت های جهان، هیچ چیزی کم ندارد.

سه اقتصادی اساسی و بزرگ وجود دارد.

زراعت، صنعت، و نفت، و این هر سه اقتصاد یکجایی به کشور میسر نمی باشد، بما میسر است، آنرا بکار نه انداخته ایم، و از آن استفاده نمی نماییم، اگر فرصت بیابیم، و به اقتصاد دست یابیم، کشور مهمی شده می توانیم، در این سه بخش، در هر بخشش، باید کار کنیم، و سرمایه گذاری نماییم.

بی دوست نباشیم، و دوست باید داشته باشیم.

بی دوست بودن بسیار مشکل می باشد.

ما خود یک ملتیم، ما تصمیم خود را خود می گیریم، ما به نصیحت دیگران ضرورت نداریم، تا به کشور ما بیاید، و به ما نصیحت نماید.

امروز افکار دیگری دارد، افکار امروز، با افکار دیروز سر نمی خورد.

دیروز تنها بودن عیبی نبود، امروز کس تنها بماند، تنها می ماند، کسی که تنها بماند، او هیچ کاری نمی تواند.

منطقی امروز، منطقی دیگری می باشد.

دیروز مشکلات را از راه جنگ حل می نمودند، امروز مشکلات را، از راه غیری جنگ حل می نمایند.

امروز جنگ دشمنی اقتصاد می باشد.

کس به جنگ دل خوش نکند، امروز جنگ به نفعی هیچ کس نمی باشد.

سیاستی جنگ، سیاستی درست نیست، جنگ انسانها را به بد بختی می کشاند.

خاطرات گذشته را زنده نگه نداریم، اگر خاطرات گذشته زنده نگهداشته شود، هند با ما دوستی نمی نماید، اگر به حساب گذشته باشد، جاپان با امریکا باید دوستی ننماید، آلمان، با دشمنانی دیروز خود، باید دشمن بماند، حال اینکه، عقلی سلیم چنین حکم نمی کند، امروز منافع ملی در نظر می باشد، امروز هرچه به نفعی ملت باشد، مردم آنرا می کند، و می پذیرد.

ما دیدیم که، هند، و پاکستان، بالای دره کشمیر، سه بار با هم جنگیدند، تماماً قدرت و نیروی که داشتند، آنرا در راه نظامی، به مصرف رسانیدند، حال اینکه می توانستند، کشمیر را به حیث دولتی جدید، به کشمیریان می گذاشتند، و خود را از کشمیر فارغ می ساختند، به این پولهای که مصرف کردند، و میکنند، هر یکی می توانستند، در جای خود، معادلی صد کشمیر برای خود کشمیر بسازند.

چنین فکر هایست که ملت ها را بجایی می رساند. فکر های امروز با فکر های دیروز فرق دارد. دیروز در بخش نظامی بسیار کار می کردند، امروز در بخش اقتصادی بسیار کار می کنند.

دیروز اهمیتی اقتصاد را می دانستند، اما تا این حد نمی دانستند که حالا می دانند.

ما از خود بگوئیم:

ما پالیسی اقتصادی داریم؟

اگر می داشتیم اقتصاد می داشتیم.

هر کشور، از خود اقتصادی دارد، ما اقتصادی غریبانه ای داریم، ما مطابق به اقتصادی خود عمل نماییم، کشور های هستند که تا سی هزار دالر، تولید و عاید ملی دارند، ما از چیزی بالاتر از سه صد دالر تولید و عاید ملی نداریم.

ما هر چیز سازی را بگذاریم، ما باید اقتصاد سازی را آغاز نماییم، اگر اقتصاد را ساختیم، دیگر هرچه خواسته باشیم، آنرا می توانیم.

ما نفت نداریم، ما رخت نداریم، ما برق نداریم، ما شکر نداریم، ما سمنت از خارج وارد می نماییم، ما کمبودی غله داریم، سالانه یک میلیون تن مواد غذایی از خارج وارد می نماییم، در پی این چیزها باید برائیم، اگر این چیز ها را ساختیم، اقتصاد را می سازیم، اگر اقتصاد را ساختیم، دیگر چه کارهای نیست که آنرا نمی توانیم، اما طوریکه می بینیم، در این هشت سال، سی و چهار میلیارد دالر به دست آوردیم، از این چیزهای که گفتیم، یکی آنرا نساختیم.

ما بسیار تاکید داریم، تا به مردم کار پیدا کنیم، درست است، باید به مردم کار پیدا کنیم، اما در بخش تولید، و به کارهای که ممد تولید می شود، کار پیدا کنیم، در غیری آن، هر کاری اقتصاد نیست، کارهای که باعث تولید می شود، و ممد تولید می شود، و به عاید ملی و تولید ملی می افزاید.

اروپا چه می کند که اقتصاد دارد؟

و ما چه کنیم تا اقتصاد داشته باشیم؟

این علت را جستجو نماییم.

اروپا تولید می کند، و وسایلی تولید دارد، و ماشین در اختیار دارد، و از ماشین استفاده می نماید، و زیادتر در بخش تولید کار می کند، و مصرف کننده، یعنی نفوس، را کم، می آورد، و تولید را زیاد می کند، که اقتصاد دارد، اگر به شیوه آنها کار کنیم، صاحب اقتصاد می شویم، و صاحب اقتصاد شده می توانیم.

ثروت ما در کجاست؟

ثروت ما در آب های ماست، ثروت ما در زمین های ماست، ثروت ما در معدن های ماست، بزرگترین ثروت، نفت و گاز است، که آنرا ما داریم، بزرگترین ثروت، مس و آهن می باشد، که ما مالک آنیم، منابع بیشماری داریم، و از آن استفاده نمی نماییم، بزرگترین ثروت ما، آمو می باشد، بزرگترین ثروت ما، کوکچه می باشد، بزرگترین ثروت ما، آب های کنرها می باشد، که ما از هرسه آن استفاده نکرده ایم.

نه در برق، و نه در آبیاری و زراعت.

از ثروت های خود استفاده نمی نماییم.

و اقتصاد نمی سازیم، و اقتصاد می خواهیم، و این را باید غیر ممکن بدانیم، اگر می خواهیم ثروت بیابیم، از منابع خود استفاده نماییم.

و علت فقر خود را بدانیم، و علت فقر ما اینست که منابع داریم، و از منابع خود استفاده نمی نماییم، در کارهای مصروفیم که اقتصاد نمی باشد، و کارهای که اقتصاد می باشد، به آن دست نمی زنیم.

تماماً عاید ملی ما از پنج میلیارد دالر بالا نمی باشد، اگر ما مس لوگر، و نفت و گاز خود را بکار می انداختیم، و قسماً زراعت می ساختیم، می توانستیم، عاید ملی خود را تا پانزده و حتی نزدیک ص۳

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه يوازې د سرليکنې ننګه کوي، نورې ليکنې د ليکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه يې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامۀ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل " احمد"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com

ACKU